

P Á L Y A M Ű

I. BEVEZETÉS

Pályaművem a pályázati kiírásban meghatározott tartalmi elemek mentén építem fel és személyes motivációm bemutatásával zárom.

A törvényszék elnökének feladatait a 2011. évi CLXI., a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény, a 2011. évi CLXII., a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény, az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai, határozatai, ajánlásai és a Veszprémi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata határozzák meg.

A törvényszék elnöke a bíróság vezetőjeként közreműködik az ítélkezés időszerűségének, hatékonyságának és annak biztosításában, hogy a bíróságok a jogszabályoknak megfelelően, függetlenül, befolyástól mentesen végezzék feladataikat, hozzájárulva ezzel a bírósági szervezet hitelességének megerősítéséhez.

Osztom az Országos Bírósági Hivatal elnökének a független bírák magas színvonalú és időszerű ítélkezése fontosságára, a szakmai munka középpontba állítására, az arányos munkateher, a megfelelő tárgyi feltételek biztosítására, az átláthatóság, a kiszámíthatóság követelményére és az adminisztrációs terhek csökkentésére vonatkozó elveit.

A törvényszék elnökének célkitűzései az időszerűség, hatékonyság fokozására vonatkozóan az elmúlt években eredményre vezettek. Ezek megtartása mellett fontosnak tartom a kétoldalú kommunikációt, a feladatkörök világos, egyértelmű megosztását a szervezeten belül. Hangsúlyos vezetői készség a következetesség és az előrelátás, amit a társadalmi és jogi környezet kihívásaira való felkészülés előfeltételének tartok. A vezető feladata a megfelelő szervezeti kultúra működtetése, ami fenntartja az igényt a folyamatos fejlődésre és biztosítja annak lehetőségét, erősíti a munkatársi, munkavállalói elkötelezettséget. Támogatom az ügyfélközpontú szemléletet, hogy a bírósági szolgáltatások elérhetőek, érthetőek legyenek, megerősítve ezzel a bíróságok működésébe vetett társadalmi bizalmat.

A fenti elveknek, célkitűzéseknek való megfelelést az alábbiak szerint a pályázatomban írtak szerint tervezem.

II. AZ ÍTÉLKEZÉS ÁLLAPOTA – ÜGYFORGALMI ADATOK

A Veszprémi Törvényszék elnöke által a 2023. évről összeállított beszámoló adatai szerint az előző évit számban eggyel meghaladva összesen 28745 ügy érkezett Veszprém megye bíróságaira.

Ahhoz, hogy a törvényszékünk mennyiségi teljesítményéről képet kapjunk, meggyőződésem szerint nem elegendő a saját korábbi teljesítményi mutatóinkkal való összevetés. Utóbbi vizsgálata is elengedhetetlen, hiszen azon túl, hogy ezek az adatok a munkatársaink mennyiségi teljesítményét mutatják vissza, ezekből vonható le következtetés helyi szakmai vagy igazgatási beavatkozás szükségességére is. Az intézkedések lehetőségeire azonban kihatással lehet törvényszékünk más törvényszékekhez viszonyított helyzete, ezért fontos, hogy tisztában legyünk az általunk elfoglalt hellyel is az országos teljesítményi palettán, el tudjuk magunkat helyezni az országos mennyiségi és -részben- ügyminőségi rangsorban.

A központi bírósági intraneten a Létszámgazdálkodási Kabinet könyvtárában érhetőek el a peres és nemperes ügyek ügyforgalmára és súlyszámátlagaira vonatkozó adatok. Mivel a nemperes ügyekre vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre súlyszámadatokkal kiegészített ügyforgalmi kimutatások, az értékelés súlyszámokkal való árnyalására nem teljesskörűen van lehetőség.

1. táblázat: A 2023. évben érkezett ügyek és azok súlyszáma (Veszprémi Törvényszék és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok)

ÉRKEZÉS	ÜGYSZÁM	ORSZÁGOS ÁTLAG	HELY (+-TÓL - FELÉ)	SÚLYSZÁM-ÁTLAG	SÚLYSZÁM ORSZÁGOS ÁTLAG
JÁRÁSBÍRÓSÁGOK					
B peres	756	1440	16.	35,5	41,1
P+G peres	3432	5647	15.	32,1	32,9
TÖRVÉNYSZÉK I.FOK					
B peres	24	64	16.	182,2	210
P+G peres	252	574	10.	47,1	44,1
Munkaügy peres+nemperes	142	235	15.	39,8	40,4
Közigazgatás peres+nemperes	1670	2428	6. (8-ból)	38,7	36,3
Cég	1236	6099	18.		
Felszámolás	276	1390	14.		
Büntetésvh.	1365	2690	15.		
TÖRVÉNYSZÉK II.FOK					
Büntető peres+nemperes	933	1615	13.		
Polgári peres+nemperes	709	1295	14.		

(Forrás: Központi intranet, Létszámgazdálkodási Kabinet, A peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023, Törvényszéki I.fokú ügyek, Törvényszéki II.fokú ügyek)

A táblázat adataiból kivehető, hogy az érkezésszámok tekintetében mind a törvényszék, mind a járásbíróságok összedatai kedvező képet mutatnak, az érkezésszám minden ítélkezési szinten, ügyszakban, ügycsoportban az országos átlag-érkezésszám alatt

marad. Bár az országos érkezési átlagadatok a Fővárosi és a Budapest Környéki Törvényszék kiugró számai miatt torzulhatnak, a táblázat negyedik oszlopában bemutatott, az országos érkezési sorrendben elfoglalt hely azt mutatja, hogy pusztán az adott évben érkezett, feldolgozásra váró ügyek számát tekintve bíróságaink a mennyiségi terhelésnek kevésbé kitett bíróságok közé tartoznak. Némileg árnyalhatja az ez alapján a bemenő munkateherről kialakult a képet az érkezett ügyek súlyszámaira vonatkozó adatsor. Bár a súlyszám adatok még nem teljeskörűen állnak rendelkezésre, az elérhető adatokból az olvasható ki, hogy a közigazgatási ügyszakban, illetve a törvényszéki elsőfokú polgári-gazdasági ügyszakban az érkező ügyek az átlagosnál nehezebbek, összetettebbek, hajszállal marad el az országos átlagtól a járásbírói polgári-gazdasági és a munkaügyi ügyszak.

Bíróságaink érkezési mutatóinak országos képben való elhelyezését követően következzen a helyi ügyforgalmi adatok megelőző időszakokkal való összevetése.

A 2023. évről készült elnöki beszámolóban ismertetett adatokat egészében megismételni nem akarom, azokból kiindulva az általános ügyforgalmi helyzetet ítélkezési szintek, ügyszakok és peres/nemperes eljárási forma szerint rendszerezve mutatom be az érkezés, a befejezés és a folyamatban maradt ügyek számaidatáin keresztül.

Járásbíróságok

2.sz. táblázat: A Veszprémi Törvényszék területén működő járásbíróságok ügyforgalmi adatai 2021-2023.

JÁRÁS- BÍRÓSÁGOK	ÉRKEZÉS			BEFEJEZÉS			FOLYAMATBAN MARADT		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
P+G peres	3288	3336	3432	3269	3451	3437	1314	1199	1194
P nemperes (VH és mediáció is)	4466	4284	4280	4544	4410	4044	485	359	595
B peres (szabálysértés is)	1860	1995	2066	1863	2033	1971	415	377	472
B nemperes (szabálysértés is)	8188	6633	6806	8187	6700	6897	618	551	462
ÖSSZESEN	17802	16248	16584	17863	16594	16349	2832	2486	2723

(Forrás: A Veszprémi Törvényszék Elnökének beszámolója a 2023. évről)

A járásbíróságokon mind polgári, mind büntető ügyszakban emelkedett az előző két évhez képest az ügyérkezés, a nemperes eljárásoknál a polgári ügyszakban az előző évihez képest nem jelentős csökkenés, büntető ügyszakban emelkedés tapasztalható úgy, hogy a 2023. évi érkezés a 2021. évi szintet nem éri el. A befejezések száma a polgári-gazdasági peres és a büntető nemperes ügyek csoportjában haladta meg az érkezések számát, így 2023. év végén az előző évihez képest összesében csökkent a folyamatban maradt ügyek száma.

A polgári peres ügyeknél lassan emelkedő tendencia rajzolódik ki az elmúlt három évben, a folyamatot leköveti a befejezésszám is, így a folyamatban maradt ügyek száma csökken.

A polgári nemperes eljárások esetében a számok vegyes képet rajzolnak ki. Az érkezésben megfigyelhető, bár nem jelentős csökkenés mellett a befejezésszám is csökkent. Míg a befejezések és az érkezések egymáshoz viszonyított értéke 2021-ben 101%, 2022-ben 102% volt, 2023. évben ez 94%-ra csökkent. A 2024. június 30-i adatok sokkal kedvezőbb képet mutatnak: az év első felében összesen érkezett 783 ügyre 778 befejezés jutott, ami csaknem 100%-os eredménynek felel meg.

A büntető ügyszak peres ügyeinek érkezése kisebb mértékben ugyan, mint a megelőző évben, de nőtt. Kedvezőtlen azonban, hogy a 2023. évi befejezésszám -megtörve a megelőző két év tendenciáját- az érkezések száma alatt maradt, ennek következtében a folyamatban maradt peres ügyek száma észrevehető mértékben nőtt. Ha összevetjük az adott évben érkezett és a folyamatban maradt ügyek számát, a 2021. évi arány 22%-ot, a 2022. évi 18%-ot, a 2023. évi pedig 22,8%-ot mutat, ebből pedig az a következtetés vonható le, hogy az ügyek pertartama is nő.

Mivel a pályázat elkészítésének időpontjában már rendelkezésre álltak 2024. év első félévi országos statisztikai adatai, megállapítható, hogy ebben az időszakban 11,56-os tárgyaló bírói havi átlagszámmal számolva az érkezett ügyek egy bíróra jutó havi átlaga 6,28 a tavalyi, ugyanezen időszak 5,35-ös értékéhez képest, de még így is a 6,96-os országos átlag alatt marad. Az előző év végén kimutatott tendencia azonban megfordult: az ebben az időszakban befejezett peres ügyek száma a helyi bíróságokon az érkezések számát meghaladta (érkezés 390, befejezés 436), így a folyamatban maradt ügyek száma 350-re csökkent. Mivel az érkezések és befejezések számának aránya az előző év ugyanezen időszakához képest kedvezőbben alakult, az év végi adatok remélhetőleg szintén pozitív változást fognak visszamutatni.

A büntető nemperes ügycsoportban 2022. után 2023-ban is tovább csökkent az érkezett ügyek száma, bár a csökkenés üteme jelentősen lelassult. A befejezések száma az utóbbi két évben meghaladta az érkezéseket, így a folyamatban maradt ügyek száma számottevően csökkent. A 2023. évről készült elnöki beszámoló 6. oldalán szereplő, ügyforgalmi adatokat összegző táblázat adatsoraiból kiemelhető, hogy az itt a büntető nemperes ügyeken belül értékelt szabálysértési nemperes eljárások érkezése 2023. évben kisebb mértékben, 20 darabbal nőtt (0,5%), míg a büntető nemperes sor érkezése 5%-kal, 155 darabbal emelkedett. A szabálysértési ügycsoport kiegyensúlyozott, kiváló teljesítményét mutatja, hogy a folyamatban lévő ügyek száma az előző évhez képest jelentősen csökkent. A büntető nemperes eljárások esetében a folyamatban maradt ügyek száma az érkezésnövekedésnek megfelelő mértékben emelkedett, az ezekben az eljárásokban eljárók tehát igyekeznek lépést tartani a növekvő terheléssel.

Már utaltam rá, hogy a munkánkról, a számszaki teljesítményünkről kialakítandó teljes képhez nem elegendő a saját korábbi eredményeinkkel való összevetés, hanem elengedhetetlen a számadatok országos viszonylatban való elhelyezése is. A mennyiségi mutatók elemzésével kirajzolódó képen árnyalnak az ügyek „minőségi” mutatói, a súlyszámadatok.

A Veszprémi Törvényszék területén működő járásbíróságok peres ügyeinek ügyforgalmi és súlyszámadatainak bemutatásához büntető és polgári ügyszakban a Létszámgazdálkodási Kabinet által közzétett táblázatot tekintem át.

3.sz. táblázat: A Veszprémi, Ajkai, Pápai, Tapolcai és Zirci Járásbíróságok ügyforgalmi adatai, egyéni munkateher- és súlyszámadatai 2021-2023., büntető ügyszak

Bíróság megnevezése	ÜGYFORGALMI ADATOK									EGYÉNI BÍRÓI MUNKATEHER									Érkezett peres ügyek átlagos súlyszáma			Időszak végén folyamatban lévő peres ügyek átlagos súlyszáma		
	Érkezett peres ügyek száma			Befejezett peres ügyek száma			Időszak végén folyamatban maradt peres ügyek száma			Érkezett peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			Befejezett peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			Időszak végén folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			2021	2022	2023	2021	2022	2023
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023			
Büntető ügyszak																								
Veszprémi Járásbíróság	419	405	421	385	431	379	215	189	231	5,0	5,1	5,6	4,6	5,5	5,0	31,1	28,8	36,6	33,5	33,4	36,8	42,2	41,4	41,7
Ajkai Járásbíróság	83	69	69	85	76	77	37	30	22	6,8	6,4	6,9	7,0	7,0	7,7	36,6	33,3	26,5	34,8	33,0	42,6	38,5	31,4	37,2
Pápai Járásbíróság	150	134	136	157	144	111	63	53	78	7,5	6,6	7,1	7,9	7,1	5,8	38,0	31,2	48,8	28,7	28,9	31,8	29,3	32,5	33,6
Tapolcai Járásbíróság	117	92	98	135	104	73	35	23	48	8,5	5,1	7,2	9,8	5,7	5,3	30,4	15,2	42,2	21,7	29,8	30,0	25,7	33,6	31,9
Zirci Járásbíróság	26	29	32	29	25	25	6	10	17	5,2	10,1	8,9	5,8	8,7	6,9	14,3	41,7	56,7	25,9	28,2	35,2	25,0	31,6	35,7
Összesen:	795	728	756	791	780	605	356	305	396	5,9	5,6	6,2	5,9	6,0	5,4	31,9	28,0	38,9	30,8	31,9	35,5	37,6	38,0	38,4
	Országos átlag:																		37,7	40,1	41,1	49,2	30,9	32,8

(Forrás: Központi intranet, Létszámgazdálkodási Kabinet, a peres ügyek ügyforgalmára és -súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023)

2023. évben az előző évhez képest a stagnáló ügyérkezési számot mutató Ajkai Járásbíróság kivételével valamennyi járásbíróságon emelkedett a büntető peres ügyek száma. A befejezések száma csak az Ajkai Járásbíróság esetében haladta meg az érkezésszámot, így a Veszprémi Törvényszék területén ez az egyetlen járásbíróság, amelynél a 2023. év végén folyamatban maradt büntető peres ügyek száma az előző évinél kevesebb maradt. Míg azonban az érkezett büntető peres ügyek száma az előző évihez képest megközelítőleg 4 %-kal, addig az időszak végén folyamatban maradt peres ügyek száma csaknem 30 %-kal emelkedett úgy, hogy a befejezések száma az érkezések 88%-os mértékének felelt meg. Ez az adat különösen annak fényében kelti fel a figyelmet, hogy a súlyszámok átlaga az országos súlyszámátlagnál mind az érkezett, mind a folyamatban maradt ügyeknél alacsonyabb. Az egyes helyi bíróságok közül az Ajkai az egyetlen, ahol az érkező ügyek súlyszáma az országos átlagot meghaladta.

A statisztikai számsorok természetesen nem képesek visszaadni a mögöttük rejlő és alakulásukhoz vezető egyéb körülményeket. A Zirci Járásbírósághoz érkező büntető peres ügyeket a Veszprémi Járásbíróságról kirendelt bíró látja el a Veszprémi Járásbírósági referádája mellett, egy-egy, a Tapolcai és Ajkai Járásbíróságon szolgálatot teljesítő büntetőbíró pedig a Veszprémi Járásbíróság Balatonfüredi Törvénykezési Helyén illetve a Veszprémi Törvényszéken végez ítélezési tevékenységet. A büntető eljárásjogi szabályok lehetővé tették korábban bírósági eljárásban intézett ügyek eltérítését, így a bíróság elé kerülő eljárások összetétele megváltozott, a korábbiakhoz képest nehezebb megítélésű, összetettebb ügyek adják a referádát. Ezek olyan körülmények, amelyek szükségszerűen vezetnek az ügyintézés elnehezüléséhez. Látnunk kell azonban azt is, hogy bár az előző időszakban folyamatosan emelkedett, mind az érkezett ügyek, mind pedig az időszak végén folyamatban maradt peres ügyek súlyszáma az országos átlagtól elmarad. Ha ez a tendencia állandósul, a kedvező pertartam-mutatók szükségszerűen romlani fognak,

ami felvetheti a szakmai vezetés bevonásával vizsgálat és intézkedési terv összeállításának szükségét. A 2024. június 30-i állapotot kimutató statisztika szerint kedvező irányú elmozdulás indult meg: az Ajkai Járásbíróság kivételével valamennyi helyi bíróságnál meghaladta az évben addig érkezett peres ügyek számát a befejezésszám, ami végeredményben a folyamatban lévő ügyek számának csökkenéséhez vezetett. A folyamat további alakulását a szakmai vezetésnek állandó figyelemmel kell kísérnie.

4.sz. táblázat: A Veszprémi, Ajkai, Pápai, Tapolcai és Zirci Járásbíróságok ügyforgalmi adatai, egyéni munkateher- és súlysámadatai 2021-2023., polgári ügyszak

Bíróság megnevezése	ÜGYFORGALMI ADATOK									EGYÉNI BÍRÓI MUNKATEHER									Érkezett peres ügyek átlagos időtartama			Működik végén folyamatban lévő peres ügyek átlagos időtartama		
	Érkezett peres ügyek száma			Befejezett peres ügyek száma			Működik végén folyamatban maradt peres ügyek száma			Érkezett peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			Befejezett peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			Működik végén folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma			Érkezett peres ügyek átlagos időtartama			Működik végén folyamatban lévő peres ügyek átlagos időtartama		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Veszprémi Törvényszék																								
Polgári és gazdasági ügyszak																								
Veszprémi Járásbíróság	1756	1773	1751	1765	1866	1758	743	690	643	19,1	20,0	19,9	19,2	21,0	20,0	96,7	87,8	87,8	28,4	30,2	32,6	30,6	32,1	33,5
Ajkai Járásbíróság	476	446	446	461	465	430	175	156	172	18,5	17,9	19,0	18,0	18,6	18,3	81,8	75,0	87,7	34,6	29,9	31,9	34,6	30,5	34,1
Pápai Járásbíróság	491	489	537	464	521	545	186	154	146	23,8	22,6	22,4	22,5	24,1	22,7	138,1	85,6	73,0	33,2	29,4	29,9	31,7	31,3	30,3
Tapolcai Járásbíróság	423	491	537	436	465	544	150	176	169	16,5	21,9	23,4	17,0	20,7	23,7	70,1	94,1	88,3	32,5	40,2	33,0	30,0	30,8	33,9
Zirci Járásbíróság	142	137	161	143	134	160	60	63	64	23,6	29,3	33,6	29,9	28,6	33,4	150,0	161,5	160,3	45,4	74,1	31,4	35,5	31,7	30,8
Összesen:	3288	3336	3432	3269	3451	3437	1314	1189	1184	19,5	20,5	21,0	19,3	21,2	21,1	93,3	88,6	87,0	31,3	33,3	32,1	31,4	31,6	33,1
	Országos átlag:																		33,5	33,2	32,9	33,8	33,2	33,0

(Forrás: Központi intranet, Létszámgazdálkodási Kabinet, a peres ügyek ügyforgalmára és -súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023)

A tavalyi évben a legtöbb polgári és gazdasági peres eljárás a Veszprémi Járásbíróságra érkezett, ha nem is jelentősen, de az előző évi számhoz képest kevesebb (1173 helyett 1751). Az Ajkai Járásbíróságon az érkezésszám az előző évvel megegyezett, a Pápai, a Zirci és a Tapolcai Járásbíróságokon a 2022. évhez képest több polgári, gazdasági peres ügyet iktattak. A 2023. évi befejezésszám meghaladta az érkezett ügyek számát az Ajkai Járásbíróság kivételével, ott némileg alatta maradt, de az eltérés nem jelentős (446 érkezett ügyre 430 befejezés jutott). A bemutatott érkezés- és befejezésszámnak megfelelően a polgári és gazdasági ügyszakban a 2023. végén folyamatban maradt peres ügyek száma a Veszprémi, a Pápai és a Tapolcai Járásbíróságokon csökkent. Külön kiemelés érdemel a Zirci Járásbíróság, ahol a megnövekedett érkezésszám ellenére a folyamatban maradt ügyek száma csak eggyel nőtt. Az Ajkai Járásbíróságon a változatlan érkezésszám mellett a folyamatban maradt ügyek száma 10%-kal emelkedett az előző évihez képest, a befejezett ügyek száma pedig az érkezett ügyek 96%-os mértékét érte el. A súlyszámokat is bevonva az értékelés körébe látható, hogy az ügyszámcsökkenést az eljáró bírák az országos átlag közelében mozgó, attól alig elmaradó súlyszámátlagú ügyek feldolgozásával érték el, a Tapolcai Járásbíróság kivételével, ahol mind az érkezett, mind a folyamatban lévő ügyek súlyszámátlagja, ha kevéssel is, de az országos átlag felett maradt.

Lekérdezve a 2024. 06.30-i, első féléves adatokat az állapítható meg, hogy az ügyszámcsökkenés tovább folytatódik, a befejezésszám az érkezésszámot meghaladja, ráadásul valamennyi helyi bíróság esetében. Külön elismerést azért is érdemel ez a tény és a mögötte meghúzódó teljesítmény, mert az erre az időszakra kimutatott, egy bíróra

jutó érkezés és a folyamatban maradt ügyek országos havi átlagát a helyi bíróságainknál kimutatott meghaladja, ami a jövőben létszámkérdést vehet fel.

Törvényszék I. fok

2023. évben a törvényszéki elsőfokú érkező ügyek száma összességében 16,2%-kal nőtt.

5. sz. táblázat: A Veszprémi Törvényszék I. fokú ítélkezésének ügyforgalmi adatai, 2021-2023.

TÖRVÉNYSZÉK I.FOK	ÉRKEZÉS			BEFEJEZÉS			FOLYAMATBAN MARADT		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
B peres	14	25	24	18	19	19	10	16	21
B nemperes	232	246	62	235	234	71	2	14	5
BV ügyek	1582	1670	1650	1571	1685	1666	254	239	223
P,G,M peres	278	299	366	309	327	317	138	110	159
P,G,M nemperes	680	749	839	612	808	829	117	58	68
Felszámolási és csődeljárás	188	216	276	170	164	253	1150	202	225
Cégügyek	6112	6011	5615	5971	6029	5592	261	243	266
K peres	1366	1342	1546	1626	1258	1486	431	515	575
K nemperes	153	131	124	153	131	129	8	8	3

(A Veszprémi Törvényszék Elnökének a 2023. évről készült beszámolója számadatainak felhasználásával)

A törvényszéki elsőfokú ügyek közül a beérkező polgári peres és nemperes eljárások, a csőd- és felszámolási eljárások és a közigazgatási peres eljárások száma nőtt, a közigazgatási nemperes eljárások, a büntetvégrehajtási ügyek száma az előző évihez képest csekély mértékben, a cégeljárások száma nagyobb mértékben csökkent. Az érkezett büntető elsőfokú eljárások száma gyakorlatilag változatlan maradt az előző évi számhoz képest. Drasztikusnak látszik a visszaesés a büntető nemperes eljárások esetében, aminek oka az iktatás módjának megváltoztatásában keresendő. A befejezett ügyek száma a közigazgatási és a büntető nemperes eljárások esetében haladta meg érkezett ügyek számát, ezekben az ügycsoportokban a folyamatban maradt ügyek száma értelemszerűen csökkent. A folyamatban maradt ügyek száma valamennyi más ügycsoportban eltérő mértékben, de nőtt.

A polgári (gazdasági, munkaügyi) peres érkezés 2023-ban a 2022. évihez képest 22%-kal nőtt, ehhez a befejezésszám 3%-os csökkenése járult, a folyamatban maradt ügyek száma viszont 44%-kal nőtt.

A polgári, gazdasági ügyek Létszámgazdálkodási Kabinet által összeállított táblája szerint az ügyérkezés növekedése országos jelenség: csupán hat törvényszék esetében lett kevesebb az érkezésszám az előző évihez mérve, ehhez képest pedig három törvényszéknél csökkent a folyamatban maradt ügyek száma. A Veszprémi Törvényszéken a folyamatban maradt polgári, gazdasági ügyek száma több, mint 40%-kal emelkedett¹ az előző évihez képest, érkezéskori súlyszámuk¹ viszont az országos átlagot az elmúlt három év mindegyikében meghaladta (2021:47,7-53,1; 2022:62,6-70,5; 2023:44,1-47,1). A folyamatban maradt peres ügyek átlagos súlyszáma az

¹ Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutató (Központi bírósági Intranet), a peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Törvényszéki elsőfokú ügyek 2021-2023)

országos átlag¹ alatt marad (2021:48,7-44,3; 2022:49,0-46,2; 2023:48,5-47,5), ez azt mutatja, hogy az eljáró bírák a nagyobb súlyszámú ügyek befejezésére is figyelmet fordítanak. Ennek ellenére az ügycsoport, főként mivel viszonylag kevés bíró intézi az ügyek jelentős részét, a folyamatban maradt ügyek számának markáns emelkedése miatt kiemelt szakmai vezetői odafigyelést igényel.

A munkaügyi ügyszak számadatai szerint az érkezés 2022. évhez képest kis mértékben lecsökkent, 4 ügygel kevesebb maradt, a befejezések száma az előző évihez képest viszont nagy mértékben visszaesett. Ez a folyamatban maradt ügyek számában az év végén több, mint 40%-os emelkedést generált. Idekívánkozik az is, hogy a folyamatban maradt ügyek száma 2023. végén 56 volt, a magas százalékpont így részben a relatíve alacsony ügyszámoknak tudható be. A 2024. június 30-i állapot szerint a folyamatban maradt ügyek száma ehhez képest nem változott, így szakmai, igazgatási beavatkozásra nincs közvetlen szükség.

Az érkezett polgári nemperes eljárások száma az előző évihez képest 12%-kal nőtt és bár a befejezésszám az érkezéstől elmaradt, a folyamatban maradt ügyek száma 17%-kal emelkedett. Külön beavatkozást ezért az ügycsoportbeli munkaszervezés egyelőre nem igényel.

A felszámolási eljárások esetében az érkezés és befejezés aránya 2022. évhez képest kedvezőbb képet mutat, a 27%-os érkezésnövekedéshez a folyamatban maradt ügyeknél 11%-os emelkedés társult, ami intenzív ügyintézési tevékenységre utal.

A cégeljárások érkezése 6,5 %-kal esett vissza, ezzel párhuzamosan, hasonló mértékben csökkent a befejezések száma is, 7%-kal. Mindez a folyamatban maradt ügyek számának 9%-os emelkedésével járt. A nyilvántartási eljárás rövid ügyintézési határideje miatt nagyobb visszaesés a törvényességi felügyeleti és a kényszertörlési eljárásoknál kell jelentkezzen. A folyamat feltárása és kiemelt figyelemmel kísérése a szakmai vezetés részéről indokolt lehet.

A közigazgatási peres eljárások száma az előző évihez képest 15%-kal emelkedett és bár a befejezések száma 2022. évhez képest 18%-kal lett több, 11%-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma. A számok alátámasztják az intenzív munkavégzést, de mutatják a pertartam növekedését is. A 2024. évi bírói kinevezésekkel jelentősen nem változó érkezésszám mellett a kiegyensúlyozott ügyforgalom biztosítható. Kiemelést érdemel, hogy a Létszámgazdálkodási Kabinet kimutatása szerint a közigazgatási ügyszakba érkezett és folyamatban maradt (peres és nemperes) ügyek átlagos súlyszáma¹ mindhárom vizsgált évben az országos átlag felett volt, az érkezett ügyek esetében évről évre emelkedett, ami a befejezések számának alakulására is kihatással lehetett. Fontosnak tartom azt is rögzíteni, hogy a folyamatban maradt peres és nemperes ügyek átlagos súlyszáma 2022. évhez képest 2023-ra csökkent, ami azt jelenti, hogy a nagyobb fajsúlyú, nehezebben megítélhető ügyek is folyamatos befejezést nyernek. A közigazgatási eljárások elintézése terén a kialakult gyakorlat megtartása a cél.

Az érkezett büntető elsőfokú ügyek száma 2023. évben 2022. évhez képest gyakorlatilag nem változott és a befejezésszám is változatlan volt az előző évhez képest. A folyamatban lévő ügyek száma viszont jelentős emelkedést mutat.

Bár ezek az ügyek tipikusan a legnagyobb terjedelműek, legösszetettebbek tényállásukban és jogi megítélésükben, ezért általában hosszabb pertartamúak, a rendelkezésre álló adatok szerint mégsem csak ez állhat a kialakult helyzet hátterében. A Létszámgazdálkodási Kabinet által a törvényszéki elsőfokú büntető ügyeknél kimutatott helyi súlyszámok bár emelkedtek, de az országos átlagtól elmaradnak: az érkezett ügyeknél az elmúlt három évben az országos átlaghoz: 182,5 (2021) - 175,8 (2022) - **210** (2023) képest a Veszprémi Törvényszéken 66,3 (2021) - 100,1 (2022) és **182,2** (2023)². Ugyanez a folyamatban maradt peres ügyeknél a következőképpen alakult: 2021-ben 291,9-es országos átlag mellett Veszprémben 79,6; 2022-ben 302,3 az országos átlag, 75,5 a helyi; 2023-ban **337,7**-es országos átlagérték mellett **181,7**. Nem zárható ki az ügyek relatíve kis számának, a súlyszámítás módszerének illetve a tárgyaló bírói arányszám meghatározásának (0,8) torzító hatása, hiszen az érkezett és befejezett peres ügyek egy tárgyaló bíróra jutó havi átlagos száma az országos átlagot meghaladja. A 2024. első félévi adatokban a bírói arányszám 1,19-re emelkedett és 7 érkezett ügyre 11 befejezés jutott, így a folyamatban lévő ügyek száma is 17-re csökkent, mégis indokolt lehet a második félévben a folyamat alakulásának figyelemmel kísérése a szakmai vezetés részéről.

A büntető nemperes ügyintézésben bevezetett új iktatási mód és ügyintézés gyakorlata bevált.

A büntetésvégrehajtási ügycsoportban bár csökkent az előző évihez képest az érkezésszám, azt csakúgy, mint 2022. évben, 2023. évben is meghaladta a befejezések száma. Így a folyamatban maradt ügyek száma folyamatosan csökken, ami a csoport kiegyensúlyozott, ingadozásoktól mentes működését mutatja. A 2024. évben a büntetésvégrehajtási intézetekben bevezetett kreditpont-rendszer az idei tört év tapasztalatai alapján érdemi növekedést az ügyérkezésben nem okozott.

Törvényszék II. fok

6. sz. táblázat: A Veszprémi Törvényszék II. fokú ítélezésének ügyforgalmi adatai, 2021-2023.

Törvényszék II.fok	ÉRKEZÉS			BEFEJEZÉS			FOLYAMATBAN MARADT		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
P,G peres	251	245	221	233	273	227	103	75	69
P nemperes	600	473	447	575	523	457	110	60	50
P, G peres és P nemperes összesen	851	718	668	808	796	684	213	135	119
B peres (szabálysértés is)	273	299	232	253	284	269	88	103	66
B nemperes	738	726	699	780	729	709	29	26	16
B peres és B nemperes összesen	1011	1025	931	1033	1013	978	117	129	82

Forrás: A Veszprémi Törvényszék Elnökének beszámolója a 2023. évről

² Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutató (Központi bírósági Intranet), a peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023, Törvényszéki elsőfokú ügyek 2021-2023)

A polgári, gazdasági fellebbezett ügyek száma 2023. évben folytatva a csökkenő tendenciát a 2022. évi érkezésszám és az országos átlagszám³ (Fővárosi Törvényszékekkel együtt 1295, anélkül 945,6) alatt maradt. A befejezések számának érkezésszám felett tartásával viszont a folyamatban maradt ügyek száma csökkent (országos átlag a Fővárosi Törvényszékekkel együtt 239,4, anélkül 157,6). Ugyanez a tendencia figyelhető meg a polgári nemperes eljárások esetében.

A büntető másodfokú ítélezés még kedvezőbb képet mutat. Míg 2021. és 2022. években a befejezések száma nem érte el az adott évi érkezések számát, 2023. évben a befejezések száma jóval meghaladta az érkezésszámot. Ennek eredményeként a folyamatban lévő peres ügyek száma rendkívül nagy mértékben, 56%-kal csökkent az előző évihez képest. A büntető nemperes ügyekben az érkező ügyek 2021. év óta folyamatosan csökkenő számához minden vizsgált évben a befejezések magasabb száma és a folyamatban maradt ügyek csökkenése járult. A Létszámgazdálkodási Kabinet a büntető másodfokú ítélezésre vonatkozó adatokat a peres és nemperes eljárásokra összesítve adta meg, ezért az ott rögzített megállapításokat ebben a körben kell értelmezni. Az érkezett ügyek országos átlaga⁴ 1614 (a Fővárosi Törvényszék nélkül 1332.5), a folyamatban maradt ügyeké 208,1 (a Fővárosi Törvényszék nélkül 167).

Összegzésként megállapítható, hogy a fellebbezési tanácsok mindkét ügyekben példamutató ügyforgalmi teljesítményt nyújtanak.

III. AZ ÍTÉLKEZÉS ÁLLAPOTA - IDŐSZERŰSÉGI ADATOK

6. sz. táblázat: A Veszprémi Törvényszék területén 2023. évben befejezett ügyek időtartama az országos adatokkal összehasonlításban

		1 éven belül befejezett ügyek	2-3 év		3-5 év		5 év felett	
			Vp	Orsz.	Vp	Orsz.	Vp	Orsz.
Járásbíróság	polgári	89,6	2,4	2,5	0,5	1,2	0,2	0,4
	gazdasági	85,5	0	3,9	2	1,7	0	0,3
	büntető	83,9	2	3,8	0,3	1,4	0	0,6
Törvényszék	polgári	85,8	1,3	7,3	3,8	4,8	0	14,6
	I.fok	90,2	4,2	6,2	12,5	4,5	0	14,1
	munkaügyi	73,4	0	3,6	0	1,9	0	0,4
	közigazgatási	94,8	0,9	0,7	0,3	0,2	0	0
	büntető	63,2	0	8,6	0	8,6	0	4,2
			0-6 hónap			1 éven túli		
II.fok	polgári		87,4			0		
	gazdasági		92,3			0		
	büntető		82,5			1,5		

Forrás: A Veszprémi Törvényszék Elnökének beszámolója a 2023. évről

A törvényszék időszerűségi mutatói országos összehasonlításban kiemelkedőek, ami az eljáró bírák és igazságügyi alkalmazottak odafigyelésének, elhivatottságának, az

³ Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutató (Központi bírósági Intranet), a peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023, Törvényszéki elsőfokú ügyek 2021-2023)

⁴ Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutató (Központi bírósági Intranet), a peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023, Törvényszéki másodfokú ügyek 2021-2023)

időszerűség megtartására elrendelt intézkedéseknek és az azokhoz kapcsolódó ellenőrzéseknek köszönhető.

Az országos adatokhoz képest nagyobb eltérés mutatkozik a törvényszéki elsőfokú gazdasági ügyeknél a 3-5 éves sávban, ezért indokolt a folyamatnak a szakmai vezetés általi fokozott figyelemmel kísérése.

A közigazgatási ügyeknél pirossal jelölt mutatók minimális eltérést mutatnak kedvezőtlen irányba az országos adatokhoz képest. Külön figyelemmel kísérést az érintett ügyek megítélésém szerint nem igényelnek, különös tekintettel a 2024. év folyamán a közigazgatási kollégium bírói létszámadataiban bekövetkezett pozitív változásra tekintettel.

Komoly eredménye az elmúlt évek igazgatási és szakmai vezetésének, hogy 2023. december 31. napján kettő 5 éven túli ügy volt, mindkettő járásbírói szinten. 2024. június 30-i állapot szerint ez a szám eggyel emelkedett, mindhárom ügy polgári ügyszakban volt folyamatban. Az évközbéli mérésből messzemenő következtetések nem vonhatók le, különös tekintettel a szám minimális változására, de az ügyek nyomon követése a polgári szakmai vezetés egyik fontos feladata marad.

2024. június 30-i állapot szerint az előző évi ilyen időpontban mérthez képest csökkent a járásbírói szinten 2 éven túl folyamatban lévő polgári ügyek száma, 10-ről 12-re nőtt a két éven túli törvényszéki polgári elsőfokú és 4-ről 6-ra a közigazgatási ügyek száma. Ezek tört évre vonatkozó adatok, ilyen értelemben tendenciát és nem eredményt mutatnak. Az érintett két területen a korábban bemutatottak szerint az érkezési súlyszámok az átlagot meghaladják. Ettől függetlenül a szakmai vezetésnek a továbbiakban is nyomon kell követnie ezeknek az ügyeknek az alakulását. Büntető ügyszakban a 2023. június 30-i állapothoz képest nőtt a két éven túl folyamatban lévő ügyek száma kettővel, ez is kézben tartható, bár figyelmet igénylő változás. Törvényszéki szinten két éven túli büntető ügy nincs folyamatban.

Amennyiben az ügyérkezésben váratlan, markáns fordulat negatív irányba nem áll be, az időszerűségi mutatók egyéb tényezők relatív változatlansága esetén a már bevált intézkedések többségének fenntartása mellett tarthatóak. Az ügyintézés időszerűsége ellen hathat a soron kívüli ügyek számának emelkedése. Míg az Ajkai, Pápai, Tapolcai és Zirci Járásbírói Székeken nőtt a jogszabály alapján, a bíróság elnökének rendelkezése alapján és a Veszprémi Törvényszék elnökének 2022.El.II.B.1/1. számú intézkedése alapján soron kívülinek minősülő ügyek száma, a törvényszék Büntető Kollégiumában és a Veszprémi Járásbíróság civilisztika ügyszakában 2022. évhez képest 2023. évre csökkent. Azokon a bíróságokon, ahol a soron kívüli ügyek számának növekedése jelentkezett, az időszerűségi mutatókat felismerhető módon nem befolyásolta, maguk az érintett eljárások is megfelelő időben befejezést nyertek. A jogszabály alapján soron kívüli ügyek intézése főként azokon a bíróságokon jelenthet az átlagost is meghaladó munkaterhet, ahol az ítélezési feladatokban tartósan kirendelt bírák működnek közre. Ilyen jelenleg a Pápai Járásbíróság polgári ügyszaka, ahol főként a kapcsolattartással összefüggő ügyek a kirendelt bírók és a helyi bírósági munkaszervezését is megnehezítik: vagy a kirendelt bírónak kell adott esetben a kirendelés arányát meghaladóan kiutazniuk vagy a helyi bírónak kell elnöki igazgatási feladatai mellett még a soron kívüli ügyek intézésében is nagyobb szerepet vállalnia. A pályázat benyújtása előtt

kíráásra került a Pápai Járásbíróságra egy polgári ügyszakos álláshely, aminek betöltésével az említett problémák várhatóan könnyebben kezelhetőek lesznek.

Az időszerűség érdekében tett intézkedések

A törvényszék elnöke kiemelt jelentőséget tulajdonított az időszerűség követelményének, ezért a bíróságainkon nemcsak az OBH elnökének 6/2015.(XI.30.) OBH utasításában írt, rendszeres ellenőrzéseket, illetve 2023. november 01. napjáig a 8/2015.(XII.12.) OBH utasítás szerinti adatlap kitöltését követelte meg a két éven túli ügyek esetében, hanem alkalmazta a 2020.OBH.XX.G/11/2. számú intézkedést és helyi szintű szabályozókat alkotott. 2022.El.II.B.1/1.számon született elnöki intézkedés az intézkedési késedelmek megszüntetése és megelőzése céljából, illetve a soron kívüli ügyintézésrel kapcsolatos teendőkről. Az intézkedés rendszeres és egységes ellenőrzési protokollt alkotott a Veszprémi Törvényszékre és a területén működő valamennyi járásbíróságra valamennyi ügyszakban az elintézetlen és a soron kívüli ügyek intézésére. Az intézkedések következetes betartatása hozzásegítette a bíróságot a kiemelkedő időszerűségi mutatók eléréséhez és megtartásához. Feltételezve, hogy a rendszeres ellenőrzések a munkavégzés során is bizonyos fokú automatizmus beépüléséhez vezettek, mérlegelés tárgyává tehető az elintézetlen ügyek esetében az ellenőrzés, illetve jelentéskérés, valamint a soron kívüli ügyeknél az eljárási cselekmények gyakoriságára vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata. Az elintézetlen ügyeknél a két hetenkénti ellenőrzési kötelezettséghez elegendő lehet vezetői jelzés kapcsolása, a soron kívüli ügyeknél az eljárási cselekményekre vonatkozó két havi gyakoriság előírásának felemelése mellett szól, hogy a nyári és téli ítélezési szünetre kiadott szabadságok miatt a kitűzés időszakon belül tartása nehézségbe ütközhet. Bízom benne, hogy a törvényszék területén a kiváló időszerűségi mutatók ilyen irányú változások esetén is tarthatóak lesznek. Fontosnak tartom, hogy az ellenőrzés által feltárt, igazgatási úton kezelhető hiányosságokat (pl. határidő-mulasztás váratlan távollét esetén helyettes hiánya miatt) intézkedés kövesse.

IV. AZ ÍTÉLKEZÉS MEGALAPOZOTTSÁGA

7. sz. táblázat: Járásbírósági, jogorvoslattal érintett ügydöntő határozatok 2023.

2023. Járásbíróság - törvényszék	Fellebbezett ügyek az I.fokú bef. arányában	Helyben-hagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
Büntető	32,6%	38,1%	57,5%	2,8%	1,6%
Civil	6,4%	46,3%	36,6%	2,6%	14,5%
- polgári	6,3%	46,3%	36%	2,8%	15%
- gazdasági	1%	46,2%	46,2%	0	7,7%

Forrás: A Veszprémi Törvényszék Elnökének beszámolója a 2023. évről

A 2023. év folyamán a járásbíróságon hozott ügydöntő határozatok büntető ügyszakban 67,4%-ban, civilisztikai ügyszakban 93,6%-ban emelkedtek első fokon jogerőre. Önmagában a fellebbezett ügyek arányszámából következtetéseket nem lehet levonni. A büntető ügyszakban a másodfokon jogerőre emelkedett döntések esetében a megváltoztatás arányát eleve magasnak tartom, de ez a szám összevetve a fellebbezett

ügyek arányával azt mutatja, hogy a járásbírói ügydöntő határozatok 2023. évi összességének csaknem 20%-át változtatta meg másodfokú határozat. Úgy gondolom, hogy ezen a téren van még helye az előrelépésnek, indokolt lehet a szakmai vezetés bekapcsolása a folyamat figyelemmel kísérésébe, a másodfokú tapasztalatok hatékony visszacsatolásába az kedvező elmozdulás érdekében. A civilisztikában a már elért eredmények megtartásán túl a szakmai vezetés támogatásával a megváltoztatások arányának helybenhagyás javára történő elmozdítására látok reális lehetőséget.

A hatályon kívül helyezések száma mindkét ügyszakban alacsony, ez a munkatársaink nagyszerű teljesítményére utal, a mutató legalább azonos szinten tartása a cél. Szükségesnek tartom ennek ellenére szakmai feladatként annak tisztázását, a hatályon kívül helyezések mögött az I. fokú ítélezés megbízhatóan magas színvonala, a II. fokú ítélezés szakmai hozzáállása vagy mindkét körülmény együttesen áll-e. Elkerülendőnek tartom, hogy a statisztikai számok elfedjék az esetlegesen felmerülő fejlődési szükségletet és torz képet mutassanak vissza a valós szakmai tartalomról. A hangsúlyt az alsóbb szintekkel való kommunikációra, visszatérő téves gyakorlat esetén a figyelemfelhívásra, azonos szinten az információcserére, a tapasztalatmegosztásra kell helyezni. Fontosnak tartom a pozitív visszacsatolást is, a kiegyensúlyozottan, magas színvonalon dolgozó munkatársak gyakorlatukban való megerősítését, bevonását a tudásmegosztásba. Kiemelt szerepe lehet ebben a tanácselnöki feljegyzéseknek.

8. sz. táblázat: Törvényszéki I. fokú, jogorvoslattal érintett ügydöntő határozatok 2023.

Törvényszék – ítéletábra 2023	Fellebbezett ügyek az I.fokú bef. arányában	ÍT-n bef. ügyek száma	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
Büntető	11,0%	18	44%	16,7%	0	38,9%
Civil	10,3%	22	59,1%	31,8%	4,5%	4,5%
-polgári	11,7%	17	58,8%	29,4%	5,9%	5,9%
-gazdasági	6,6%	5	60%	40%	0	0
-munkaügyi	10,6%	11	36,4%	45,5%	9,1%	9,1%
Közigazgatási	11%	141	51,1%	5,7%	14,9%	28,4%
	Fellebbezett ügyek a II.fokú bef. arányában					
Büntető	2,8%	6	33,3%	33,3%	0	33,3%

Forrás: A Veszprémi Törvényszék Elnökének beszámolója a 2023. évről

A törvényszéki elsőfokú ítélezés jogorvoslati mutatói kedvező képet mutatnak a minőséget illetően. A fellebbezett ügydöntő határozatok arányában nagy eltérés az egyes ügyszakok, ügycsoportok között nincs. 50% feletti a helybenhagyás aránya a civilisztika polgári és gazdasági ügycsoportjában és a közigazgatási ügyszakban. Kiemelésre érdemesnek tartom, hogy a közigazgatási ügyszak az 51,1%-os helybenhagyási eredményt magas, 141-es befejezett ügyszám mellett érte el. Kevéssel van ez alatt a százalékpont alatt a büntető elsőfokú felülbírálati arány. A munkaügyi ügyszak és a büntető ügyszak másodfokának jogorvoslati eredményaránya első pillantásra félrevezető lehet, itt a relatíve kis ügyszám torzítja a százalékpontos arányt. Ügyszámokra vetítve -különös tekintettel a büntető másodfokú döntéseknél kimutatott csekély fellebbezett ügyarányra- az eltérés a helybenhagyás-megváltoztatás tekintetében alig tér el az előbbi ügycsoportok minőségi teljesítményétől.

A hatályon kívül helyezések arányszáma a munkaügyi ügyszakban egyetlen ügyet takar.

A közigazgatási ügyszakban a hatályon kívül helyezett ügyek a fellebbezett, befejezett ügyek csaknem 15%-át teszik ki, ezért a szakmai vezetésnek figyelemmel kell kísérnie a teljesítmény további alakulását, de azonnali beavatkozásnak, intézkedésnek nem látom okát.

A megváltoztatások és hatályon kívül helyezések kapcsán említett intézkedések szükségességét, módját, időzítését az érintett kollégiumvezetőkkel folytatott egyeztetéseket követően lehet meghatározni. A hatályon kívül helyezések alacsony száma azt mutatja, hogy az eljárók a jogszabályokat kiválóan ismerik és kimagasló színvonalon alkalmazzák.

A stabil minőségi ítélkezést támasztja alá az is, hogy 2023. évben összesen 43 alkotmányjogi panaszt nyújtottak be a Veszprémi Törvényszék területén, de a befejezettek közül egy sem volt alapos.

V. GAZDÁLKODÁS AZ EMBERI ERŐFORRÁSOKKAL

A Veszprémi Törvényszék területén engedélyezett bírói létszám 2024. 05. 01-i adatok szerint 87, az igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma 264, ebből 26 titkár és 53 fizikai dolgozó. Jelenleg a Veszprémi Törvényszék területén 11 üres álláshely van, ebből hat bírói, de időközben az egyik bírói hely kiírásra került.

A leginkább figyelemmel kísért terület a létszámgazdálkodásban a **bírói álláshelyek** alakulása. Meghatározása alapjául az országos átlagot megragadó statisztikai mérőszámok és az optimális munkateher-mutatók szolgálnak. Utóbbi teljes körű meghatározásán évek óta folyik a munka. Az ügyforgalmi adatoknál bemutatott, táblázatba foglalt adatok tárgyaló tanácsokkal számolnak, míg a bírói álláshelyek kiírása során közreműködő Létszámgazdálkodási Kabinet engedélyezett és működő tanácsszámok alapulvételével dolgozik, az eltérítés alapjául a súlyszámadatokat fogadja el. A módszertan kiigazítására kerülhet sor az Országos Bírói Tanács 104/2023.(XI.13.) és 105/2023.(XI.13.) számú OBT határozatai alapján, amelyek szerint a tárgyaló bíró, illetve tanács mutatója országosan egységes gyakorlat alapján történő számítási mód esetén mellőzhetetlen az országos átlagos munkateher meghatározása során, illetve hogy az átlagos munkateher-mutatók kimutatásába bírósági szintenként és ügyszakonként a nemperes eljárásokat is be kell vonni. A büntető ügyszakban használt súlyszámok felülvizsgálatának befejezését követően 2024. évre tervezett a civilisztika területén a súlyszámok revíziója. Jelenleg a Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutatója szerint az optimális érkezési és folyamatban lévő ügyszám-adatok a következők szerint meghatározottak:

9.sz. táblázat: A Létszámgazdálkodási Kabinet által meghatározott optimális munkateher-mutatók és a Veszprémi Törvényszék területén működő bíróságok egyes ügyforgalmi adatainak összevetése

JÁRÁSBÍRÓSÁG	ÉRKEZÉS ügy/hónap: egy működő/tárgyaló bíróra jutó havi átlagos szám		FOLYAMATBAN lévő ügy: egy működő/tárgyaló bíróra jutó havi átlagos szám	
	Optimálisnak tekintett	Tényleges	Optimálisnak tekintett	Tényleges
Büntető peres	5-10	6,2 (5,6-8,9)	50-60	38,9 (26,5-56,7)
Civilisztika peres	10-20	21,0 (18,3-33,6)	80-90	87,8 (73,0-160,3)
TÖRVÉNYSZÉK				
I.fok				
Büntető peres (tárgyaló tanácsérték 0,8)	1-2	2,5	20	25,9
Polgári, gazdasági peres (tárgyaló bírói létszám 2,3)	6-7	9,3	40	45,5
Közigazgatási (M) peres és nemperes (tárgyaló tanácsérték 5,8, M: 1,0)	8-10	23,9 (12,4)	40	99,4 (58,7)
Felszámolás nemperes	20-30			
Cégügyek nemperes	100			
Büntetésvégrehajtás nemperes	100			
II.fok				
Büntető peres +nemperes (tárgyaló tanácsérték 1,5)	32	52,2	80-100	55
Polgári peres és nemperes (tárgyaló tanácsérték 1,6)	32	36,2	80-100	76,6

(Forrás: Létszámgazdálkodási Kabinet Módszertani Útmutató (Központi bírósági Intranet), a peres ügyek ügyforgalma és súlyszámátlagai, Járásbírósági ügyek 2021-2023, Törvényszéki elsőfokú ügyek 2021-2023, Törvényszéki másodfokú ügyek 2021-2023))

A 2023. december 31-i adatokhoz képest történt változás a bírák létszámában, kinevezésekre került sor a járásbírósági szint civilisztikai és törvényszéki szinten közigazgatási jogterületen, ez befolyásolja a táblázatban kimutatott adatokat.

A Létszámgazdálkodási Kabinet által az álláshelyek elosztásánál alkalmazott számítási módszer nem a tárgyaló bíró statisztikai tartalmával számol, hanem a működő bíróságot veszi alapul. A tárgyaló bíró-érték matematikailag a legkisebb értéknek, az engedélyezett bírói létszám pedig a legnagyobb értéknek felel meg, ezért a táblázatból nem minden esetben vonható le közvetlen következtetés a munkateherre nézve. Ahol a tárgyaló bírók számával kimutatott munkateher alatta marad az optimálisnak tekintettnek, ott a tényleges munkateher minden bizonnyal a valóságban sem haladta meg a Létszámgazdálkodási Kabinet által meghatározott optimális mértéket: így a járásbírósági szinten a büntetőjogi területen és a másodfokú ítélezés esetében az egy tanács kezén havi átlagban folyamatban lévő ügyek esetében.

A hivatkozott, felhasznált statisztikai kimutatás járásbíróági szinten nem tünteti fel a tárgyaló bírói létszám havi átlagos értékét, ezért ennek elemzésére itt nincs további lehetőség.

A tárgyaló tanács és a működő tanács értékének különbsége a törvényszéki elsőfokú büntetőügyszakban (tárgyaló tanácsérték 0,8) és polgári-gazdasági ügyszakban (tárgyaló tanácsérték 2,3), valamint a másodfokú tanácsoknál (tárgyaló tanácsérték 1,5 és 1,6) befolyásolhatja a táblázatban kimutatott értékeket.

A törvényszéki büntető ügyek elosztási rendjében a törvényszéki bírák arányértéke nem került feltüntetésre, csak a kirendelt bírák kirendelési arányszáma, ezért a tárgyaló tanácsérték összeállítását, elemeit nem tudtam lekövetni. Ez olyan hiányosság, ami alapvetően rontja az átláthatóságot, ezért a jövőben azt ki kell küszöbölni.

A ténylegesen elsőfokú ügyeket tárgyaló bírák száma 0,8-nál nyilvánvalóan magasabb, de viszonyszámok hiányában erről pontosabb képet nem tudok bemutatni. A 2024. június 30-i állapotról beszerzett statisztikai adatoknál már 1,19 a tárgyaló bírók számának havi átlaga, a változás mértéke az ügyelosztási rendből nem követhető le. Tény emellett, hogy ebben az ügycsoportban a legmagasabb a járásbíróságról nem hospitációs céllal kirendelt tárgyaló bírák száma, a gyakorlat jövőbeli fenntartásának indokoltsága a szakmai vezetés részéről felülvizsgálatot igényel.

A másodfokú büntető tanácsok száma a törvényszéken jelenleg három, de a pontos arányszámok megállapítására az ügyelosztási rendből adathiány miatt itt sem volt lehetőség. A három Bf. tanács időszerűen, késedelem nélkül látja el az ítélezési feladatait. A 6.Bf tanács perújítási és Bnyf. ügyekben jár el az ügyelosztási rend szerint, fenntartása a büntető eljárásjogi, kizárásra vonatkozó szabályok miatt indokolt. Ehhez képest kontraproduktívnak tartom, hogy a tanácsban a másik két fellebbviteli tanács előadó bírói látják el az előadó bírói feladatokat, hiszen emiatt az ügyek érdemi tárgyalása során előfordul, hogy egyik tanács sem járhat el eredeti összetételében. Ez állandó munkaszervezési többletterherrel jár, ügyeleti időszakban az ügyintézés jelentősen megnehezíti, az ügyintézés időigényét indokolatlanul meghosszabbítja. A tanács személyi összetételének újragondolása megítélésem szerint feltétlen szükséges.

A polgári elsőfokú törvényszéki ügyeket az ügyelosztási rend szerint 2,5 bíró tárgyalja, ezzel az értékkel számolva az egy bíróra jutó havi átlagos érkezésszám 8,56-re, a folyamatban lévő ügyek átlagszáma 36,8-re módosul. Az érkezésre vonatkozó szám így is az optimális mérték felett marad, a folyamatban lévő ügyekre megadott szám az alá esik. Emögött az ügycsoportban tárgyaló bírák kiváló teljesítménye áll és nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a korábbiakban taglalt, ügycsoportra megállapított súlyszám az országos átlag felett van. Az ügyforgalmi mutatók kiemelt figyelemmel kísérése ezért az igazgatási és szakmai vezetés további feladata kell legyen, hogy a kedvezőtlen tendencia rögzülése esetén lehetővé váljon a szakmailag megalapozott, megfelelő beavatkozás igazgatási intézkedés (átszervezés, átcsoportosítás vagy álláshely kiírásának kezdeményezése) útján.

A polgári másodfokú tanácsok esetében nem 2,0 tanácsszám volt az irányadó, mert az egyik tanács tag kirendelése miatt az ügyelosztási rendben törtszámmal szerepelt. A munkateher a polgári másodfokú ítélezésben a harmadik Pf. tanács 2024. szeptemberi felállítására miatt számszakilag bizonyosan kedvező irányba mozdul, bár

jelenleg a folyamatban levő ügyek száma az optimálisnak tartott értéken belül van. A tanács peren kívüli ügyeket intéz az ügyelosztási rend szerint, hat, változó előadó bíróval. Az idő rövidege miatt nem számolhatok be a tanács felállításának hatásairól, de munkaszervezési szempontból az intézkedés a profiltisztítás ellenében hat, a tanács létszáma miatt gördülékenyen nehezen működtethetőnek látszik. Az elérhető előnyöknek, kedvező hatásoknak a jelentkező hátrányokkal való összemérésére mindenképpen komplex utó-hatásvizsgálatot tartok szükségesnek a szakmai vezetés bevonásával. Ennek során nem maradhat el azoknak az ügycsoportoknak a munkateher-, illetve munkateherváltozás-mérése, ahonnan a szavazóbírók a tanácsba beosztásra kerültek. Meggyőződésem szerint általános szabály, hogy az átfogó munkaszervezési módosításoknak szakmai szükségesen, indokon kell nyugodniuk. Szakmai megalapozottság esetén az intézkedés meghatározását és végrehajtását meg kell előznie az átszervezés miatt érintetté vált valamennyi ügycsoport munkateheréről való képalkotásnak és a változást követő előzetes munkateher-becslésnek is, mert csak ezen adatok ismeretében hozható felelős, átgondolt és átlátható döntés.

Kirendelések

A törvényszék elnökének 2023. évi beszámolója szerint az egyenlő és arányos munkateher biztosításának követelménye miatt az azonos szintű bíróságok között helyi bíróságok vonatkozásában 2 bírót, 4 titkárt és 4 igazságügyi alkalmazottat érintett kirendelés, törvényszékről járásbíróságra 8 bírót és 3 titkárt, járásbíróságról törvényszékre 12 bírót és 5 igazságügyi alkalmazottat. Egy évet meghaladó kirendelésre 10 esetben, ennél rövidebb időtartamú kirendelésre 12 esetben került sor. Fontosnak tartom, hogy a kirendelések tényleges célja az arányos munkateher biztosítása vagy a szakmai fejlődés elősegítése legyen, ezért sort kell keríteni a kirendelések ilyen szempontú felülvizsgálatára a szakmai vezetés bevonásával. A munkateher-arányosítási célú kirendeléseknél össze kell vetni a járásbíróságról törvényszékre és törvényszékről járásbíróságra kirendelt bírák körét, hogy az ítélkezési szintek közötti átlépésekkel járó kirendelésekre csak kivételesen kerüljön sor.

A kirendelésnek szerepe lehet a szakmai fejlődés elősegítése, a kiegyensúlyozott szakmai színvonal biztosítása érdekében is. A jogorvoslati ítélkezésbe bepillantás tágítja a perspektívát, elmélyítheti a tudást és segíthet a karrierdöntések meghozatalában is. Utóbbinak a bírák életkori megoszlása miatt is jelentősége van: a rövid időn belül érezhető számban nyugállományba vonulással érintett bírói helyek indokolt feltöltése az elmúlt évek visszaesett kinevezései miatt eleve nehezebb feladat.

Összegezve: az engedélyezett bírói létszámot átgondolt létszámpolitikát folytatva, szakmai alapokon nyugvó munkaszervezési elvek követése mentén jelen pillanatban az ítélkezési feladatok ellátására elegendőnek tartom. Az egyes ügyszakokban célszerűnek tartott változtatásokat az érintett kollégium vezetőjével való egyeztetést, szükség esetén vizsgálat lefolytatását követően vinném keresztül. Szükségesnek tartom általában a profiltisztítást, a szakmai alapú munkaszervezést, az ügyelosztási rendek tartalmi teljességének megteremtését a bírói arányszámok tekintetében és a tartós kirendelések felülvizsgálatát, mert így teremthető meg a rövid és hosszútávú tervezés alapját képező áttekinthetőség.

A munkateher mutatók miatt felmerülhet beavatkozás szükségessége büntető ügyszakban járásbírói szinten a Veszprémi Járásbíróság esetében a nyomozási bírói ügycsoportban az állandó magas érkezés (ld. az ügyforgalmi adatoknál, járásbírói büntető peren kívüli témakörben) és az egyik nyomozási bírót érintő kizárási ok miatt. Meg kell vizsgálni a Veszprémi Járásbíróság polgári ügyszakában kialakult tényleges munkaterhet, igényli-e az eddigi munkaszervezési intézkedések felülvizsgálatát.

A Veszprémi Törvényszéken a büntető másodfokú tanácsok szervezési elvének átgondolását tartom célszerűnek a korábban kifejtettek miatt.

A Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégium másodfokú ítélezése 2024. őszi átszervezésének hatásairól még nem áll rendelkezésre elegendő információ, szükségesnek tartom az új szerkezeti felépítés hatékonyságát 3-6 hónap elteltével megvizsgálni.

A törvényszéki elsőfokú polgári ügyek több statisztikai mutató alapján is átlagon felüli értéket mutatnak, ezért kiemelt figyelemmel kell kísérni a munkateher alakulását. Ugyanígy a felszámolási ügycsoportban, ahol a következő negyedév érkezési adatainak függvényében beavatkozásra lehet szükség.

A Közigazgatási Kollégiumban 2024. szeptemberében betöltött két új bírói álláshely remélhetőleg hosszabb időre stabilizálja a működést.

A vidéki járásbíróóságokon a létszámhelyzet kiegyensúlyozott, a jelenlegi helyzet szerinti engedélyezett álláshelyek betöltése esetén a folyamatosan időszerű ítélezési tevékenység várhatóan fenntartható. A helyi bíróságokról jelenleg is több bíró kirendelés útján működik közre más szervezeti egység munkaterhének enyhítésében, az időszerűség fenntartásában, illetve büntető ügyszakos álláshely híján a Zirci Járásbíróság büntető ügyeinek intézésében. A Pápai Járásbíróságon régóta várt, 2024. szeptemberében kiírt polgári álláshely betöltése esetén a polgári ügyszak munkaterhe belátható időn belül ott is átlagos vagy átlagos közeli szintre hozható.

A törvényszék területén engedélyezett **titkári létszám** 26, a Veszprémi Törvényszéken 8, a Veszprémi Járásbíróságon 12, az Ajkai, Pápai és Tapolcai Járásbíróságokon 2-2-2. A titkárok többsége a tárgyaló bíró mellett végzett munkája mellett kijelölt titkárként, önálló hatáskörben eljárva intéz peren kívüli ügyeket. Az év során különböző célból végzett titkári munkatehermérések azt mutatták, hogy a titkárok folyamatos, jelentős terhelés mellett dolgoznak, több ügycsoportban, vagy akár ügyszakban is. Ennek ellenére időszerűségi problémák tipikusan nem merülnek fel, elkötelezetten, lelkiismeretesen végzik feladataikat. A nemperes eljárásokra vonatkozó országos statisztikai mutatók és súlyszámok kidolgozását követően kerülünk abba a helyzetbe, hogy a helyben tapasztalt munkaterhet objektíven is kiértékeljük és meghatározzuk, szükség van-e, és ha igen, milyen igazgatási intézkedésre azzal, elsődlegesen a rendelkezésre álló munkaerő átcsoportosításának lehetőségét kell felmérni. Megítélésem szerint a jelenlegi titkári létszámmal (beleértve a pályázati kiírással érintett helyeket is) a titkári hatáskörbe eső feladatok elláthatók, azonban akár egy titkár jövőbeli kiesése is az időszerűségben érezhető visszaesést eredményezhet. Bár mutatkozik jogalkotói törekvés arra, hogy bővítse a titkárok által intézhető eljárások körét, a jelenleg rendelkezésre álló titkári létszám és az egyes ügyszakokban, illetve ügycsoportokban jelentkező bírói munkateher csökkenése miatt

a titkárok feladatkörét ilyen irányú változás esetén sem célszerű tovább növelni. Főleg a kisebb helyi bíróságokon a bírói és titkári munkateher alakulása miatt már jelenleg is részben bírói referádába kell visszaterelni titkár által is intézhető eljárásokat. A Veszprémi Törvényszék területén három fogalmazó igazságügyi alkalmazott van állományban, egyikük a szakvizsgát fejezi be, a másik tartósan távol van gyermeknevelés miatt, a harmadik egy éve dolgozik a bíróságon. A jogvégzett igazságügyi alkalmazottak felvétele és megtartása a bérezési lehetőségek miatt hasonlóan nehéz, mint a nem jogvégzett igazságügyi alkalmazottak esetében.

Az **igazságügyi alkalmazottak** engedélyezett létszáma 2024. május 01. napját követően nem változott, 264 fő, ebből 56 fizikai dolgozó. Az egy bíróra jutó igazságügyi alkalmazottak száma fizikai dolgozók nélkül 2,45. Jelenleg a törvényszék és a helyi bíróságok igazságügyi alkalmazottakkal ellátottsága megfelelő, de ez az állapot pillanatról pillanatra változhat, a fluktuáció az elmúlt évek során érezhetően megnőtt. Sajnos a bíróság által kínált, már messze nem piacképes béreket nem tudják ellensúlyozni az állami alkalmazással járó előnyök: a kiszámítható munkaidő, a szabadság kurrens időszakokban kiadása, a többnyire kulturált munkakörülmények. A pályaelhagyó alkalmazottak pótlása egyre nehezebbé válik: nem csak létszámot veszünk, hanem a megbízható, tapasztalt munkatársak távozásával jelentős felhalmozott tudásállományról is le kell mondanunk, ami egyik napról a másikra nem pótolható. Bár a folyamatos, tartós utánpótlás kinevelése szinte kilátástalan, törekedni kell az új belépők alapos, körültekintő betanítására. Különösen fontos a jelenlegi körülmények között az igazságügyi alkalmazottak helyettesítési hálójának kialakítása, hogy a váratlanul kieső halaszthatatlan munkáját zökkenőmentesen másik alkalmazott vehesse át. A bírósági szervezet működőképessége szempontjából a legsürgetőbb feladat a bérek rendezése, a kiszámítható életpályakép, ez azonban a pályázati kereteken túlmutató kérdés.

VI. GAZDÁLKODÁS A TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI ERŐFORRÁSOKKAL

A bírósági épületeink állapota a vezetés kitartó, folyamatos törekvései ellenére vegyes képet mutat. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely kivételével valamennyi épület energiahatékonyságán lehet javítani. Ez azonban nagyobb volumenű beruházást jelent, önerőből nehezen valósítható meg, a továbbiakban is élnünk kell a pályázati lehetőségekkel.

A Veszprémi Törvényszék épülete a város frekventált, turisztikai szempontból is kiemelt részén fekszik, ahol több, mint egy éve nagy volumenű, folyamatos felújítási munkák folynak, amelyek épületünk utca felőli homlokzatán is nyomot hagytak és hagynak. Az építkezési munkák érintették a környező épületek szerkezetét, megbolygatták a vízszivárgás addigi útvonalait, ami a részben irattárként, részben egyéb raktárként használt helyiségek eddig nem tapasztalt mértékű vizesedéséhez vezetett. Az itt elhelyezett iratok áthelyezése már a korábbiakban is tervben volt, az akkor kiszemelt helyiségek sorsa azonban tudomásom szerint egyéb egyeztetések tárgyát képezi. Állandó problémát jelent az irattározás a rendszeres selejtezés mellett is szűkösen rendelkezésre álló tárolóhely és annak állapota miatt. A Vár utcai épület adottságai miatt (több száz éves épület, a föld szintje alatti, sziklába vájt tárolószintek,

épülettervek hiánya) az irattári és raktározási célt szolgáló szintek, helyiségek szüntelen szemmel tartása, állandó állagmegóvása szükséges, ami emberi erőforrás- és költségigényes feladat. Jogszabályalkotásra, illetve -módosításra lenne szükség a NAV-nak átadott végrehajtási ügyek papír alapú iratainak átadásáról és a közjegyzői, bíróságon tárolt iratoknak közjegyzők részére átadásáról, ami a törvényszék irattári kapacitását terheli. A balesetveszélyessé vált nyugati homlokzat és tetőszerkezet régóta esedékes felújítása az OBH beruházása keretében folyamatban van. A bírák és igazságügyi alkalmazottak elhelyezése kulturált körülmények között megoldott, a tetőtéri klimatizálás visszatérő meghibásodások miatt alaposabb áttekintést igényel. A Gazdasági Hivatal az anyagi lehetőségekhez képest törekszik az irodák tisztasági festésére és az elöregedett bútorzat cseréjére úgy, hogy a bíróság egységes arculatot tükrözzön.

A Közigazgatási Kollégium Völgyhíd utcai épületét a törvényszék bérlő, így a folyamatos állagmegóvás, szükséges kivitelezések biztosítása nem kizárólag a törvényszék feladata, a bérbeadóval való egyeztetés tárgyát képezi. Az épület jó általános állapotú, kellemes munkakörnyezetet biztosít. Az elmúlt évek szerencsére folyamatos bírói kinevezései miatt azonban a kollégium kezdi kinőni a rendelkezésére álló helyiségeket, sem a bírák, sem a leíró igazságügyi alkalmazottak egyes szobáiban való elhelyezése a továbbiakban nem megoldható. Az idei év első felében előkészítést követően újabb helyiség birtokba vételére került sor irattározási célra, itt az akták elhelyezése a jogszabályi előírásoknak, elvárásoknak megfelelően biztosítható.

A járásbíróságok elnökei valamennyien jó gazda módjára bánnak a gondjukra bízott épületekkel és jelzik a megoldást igénylő problémákat.

Az Ajkai Járásbíróságon az elmúlt években az adottságai miatt megszabott keretek között átfogó felújítások történtek, itt elsősorban az állagmegóvás a cél.

A Pápai Járásbíróságon hasonló a helyzet, a munkavégzés tárgyi feltételei kedvezők, a dolgozók elhelyezése többségében egyénileg lehetséges.

A Zirci Járásbíróságon az elmúlt években átfogó beruházások révén sikerült elérni az épület kedvezőbb a fenntartását, az itt dolgozó fizikai állományú igazságügyi alkalmazottak tettekeségének köszönhetően a kisebb munkák külső szakember bevonása nélkül is elvégezhetők voltak.

A Tapolcai Járásbíróság az elnök erőfeszítései ellenére is a legrosszabb állapotban lévő, a benne végzett munkának jelenlegi megjelenésében legkevésbé megfelelő épület a Veszprémi Törvényszék területén. Bírósági életem első összbírói értekezletére fogalmazóként ebben az épületben került sor, amit az akkori elnök azért választott helyszíneként, hogy felhívja a figyelmet a bíróság tarthatatlan fizikai állapotára. Bár az azóta eltelt jó pár évben történtek látható előrelépések, az igazi áttörés elmaradt. Célszerűnek, a reális lehetőségekhez legközelebb állónak mutatkozik a meglévő épület, épületrészek fel- és kihasználásával történő átfogó épületrenováció koncepciója, ami nemcsak az ügyészség és bíróság által használt részek független, elkülönült használatára, hanem azok ilyen felújítására is lehetőséget ad. Az épület villamosági hálózatrendszere már átalakítás alatt áll, ez a munka halaszthatatlan volt, de az ingatlan más részei is folyamatos javításra szorulnak egyre romló állapotuk miatt: javítani kellett a tetőt, a kerítést. A dolgozók elhelyezése a XXI. századi elvárásoknak

nem felel meg, nagy alapterületű irodákon többen osztoznak, bírók is. A Veszprémi Járásbíróság épülete jól karbantartott, irodái megfelelő méretűek, egységesen bútorozottak, a bírák és igazságügyi alkalmazottak kulturált elhelyezésére alkalmasak, a kiegyensúlyozott munkavégzés feltételei adottak. A vizesblokkok felújítása az épületben a közeljövőben indokolt lehet.

A Veszprémi Járásbíróság az egyetlen a Veszprémi Törvényszék területén, ahol napelemek kerültek telepítésre központi pályázati lehetőség nyomán, jelentősen csökkentve ezzel a fenntartási költségeket. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely új építésű, megjelenésében és üzemeltetését tekintve is a legmodernebb épület, itt feladatot az állagmegóvás jelenthet.

A Veszprémi Törvényszéken és a Veszprémi Járásbíróságon, valamint a Balatonfüredi Törvénykezési Helyen röntgensugaras átvilágítórendszer működik, a Pápai, Tapolcai, Zirci és Ajkai Járásbíróságokon a beléptetés során fémdetektoros kaput használnak. Hasznos lenne utóbbiak modernebbre cserélése.

A törvényszék anyagi lehetőségeihez mérten törekszik az informatikai eszközeinek folyamatos megújítására és él az ilyen tárgyú központi lehetőségekkel is. Asztali számítógépe minden munkatársunknak van, akinek munkaköri feladatai ellátásához a gépre szüksége van, a fizikai állományú dolgozóknak főleg a képzések elvégzéséhez biztosítanak alkalmanként számítógépet. A bíróságon kívüli munkavégzésre engedéllyel bírónak laptopot tudunk biztosítani. A gépek szükségszerű avulása miatt a forráslehetőségekhez igazodva az eszközkészlet folyamatos frissítésére, pótlására van szükség.

Mivel a törvényszéken programfejlesztő informatikus is dolgozik, élünk a lehetőséggel, hogy az igazgatási, ügyviteli feladatok ellátását és munkatársaink munkaügyi ügyintézését is belső használatú programokkal segítsük. Előbbiek közé tartozik a BIRS és a KAS, a büntető értesítőlapok kitöltését segítő program. Bízom benne, hogy a BIIR konfigurációjának változtatása olyan interfész kialakításával jár, ami az eddig sikeresen használt helyi programjaink használatát továbbra is lehetővé teszi vagy azok eredményei a fejlesztések során központilag beépíthetők lesznek. A munkaidő nyilvántartása, a szabadságok igénylése, a tárgyalótermek foglalása, a hivatali gépjármű-igény bejelentése, az ideiglenes BIIR jogosultságok igénylése a helyi intrafelületen elérhető programokon keresztül történik. Utóbbi kapcsán felmerül egy lehetséges ITR fejlesztési irány, ami a jogosultságokat kötegelve beállíthatóvá teszi.

A belső hálózaton keresztül tudja mindenki lekérni az elvégzett képzéseinek igazolását, megnézni a szabályzatok nyilvántartását kulcsszavas kereséssel, külön könyvtárban vannak az online oktatási anyagok, van lehetőség időpontfoglalásra a kötelező orvosi vizsgálatra, sőt ebédrendelésre is. Támogatom további, a belső ügyintézését megkönnyítő programok fejlesztését is, például a bírósági igazolványok lejáratát nyilvántartó, arra figyelmeztető program fejlesztését is.

2023. évben a Veszprémi Törvényszék területén 8 ViaVideo végpont működött, 3 a Veszprémi Járásbíróságon, 2 a Veszprémi Törvényszéken, egy-egy az Ajkai, Pápai és Tapolcai Járásbíróságokon. Az ügyforgalmi adatok nem indokolták a Zirci Járásbíróságon és a Balatonfüredi Törvénykezési Helyen végpont kialakítását, egyelőre ez továbbra sem tűnik szükségesnek.

A pénzügyi gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása során elengedhetetlen a Gazdasági Hivatallal való kiegyensúlyozott, partneri együttműködés, az egyértelmű kommunikáció és a bizalom. A Gazdasági Hivatalt szakmailag kiválóan képzett, lelkiismeretes és megfontolt gazdálkodást szorgalmazó főosztályvezető vezet, ilyen irányító szellemiséget képviselnek a csoportvezetők, illetve valamennyi munkatársuk is. A Gazdasági Hivatallal való kapcsolatom a delegált feladataim ellátása során mindennapossá vált, úgy érzem, kölcsönösen számíthatunk és számítunk egymásra, a további együttműködéshez a biztos alap adott. A területtel kapcsolatos háttérismereteim megerősítésében sokat segített a vezetőképzés gazdálkodással kapcsolatos modulja, de helyben közreműködtem egyes, üzemeltetés körébe tartozó kivitelezések lebonyolításában, a munkavédelmi felelős kiválasztásában, a vele való együttműködés irányításában, az informatikai biztonsági szabályzat megalkotásában. A törvényszék területén az elmúlt években számos látványos, nagy volumenű beruházás valósult meg, melyek lebonyolításában az OBH intézményi főmérnöke is nélkülözhetetlen segítséget nyújtott. Szeretném ezt a lendületet a lehetőségekhez képest a jövőben is fenntartani.

VII. INTEGRITÁS

Szervezeti és személyi integritás

2023. december 31. napján kettő, bírósági jogkörben okozott kár és sérelemdíj megtérítése iránti és egy munkaügyi per volt folyamatban a törvényszék ellen. 2023. évben két, közérdekű adat kiadása iránti, egy munkaügyi és egy, a polgári peres eljárás elhúzódása miatt folyamatban volt eljárás fejeződött be. Fontos adat, hogy a Pevtv. alapján a törvényszék marasztalására nem került sor.

Az ügyelosztási rendek a 6/2015.(XI.30.) OBH utasítás 115.§-ában foglalt elveknek jórészt megfelelnek, a büntető ügyszakban a tárgyaló bírói arányszám meghatározása tekintetében pontosításra van szükség. Az ügyelosztási rendek módosítására 2023. év folyamán minden ügyszakban többször is sor került, ez önmagában a bíróhoz jutás kiszámíthatósága ellen hat. A módosításokra személyi változások (nyugdíjazás, kinevezés, kirendelés) okán került sor. Célszerűnek tartom az ügyelosztási rendek gyakori módosítását lehetőség szerint kerülni.

Bírák esetében kizárásra 2023. évben 180 esetben került sor, 103 alkalommal a bíró, 77 alkalommal pedig a félnek, az eljárás egyéb résztvevőjének bejelentése alapján. Összehasonlító adatok hiányában nehéz ezeket a számokat értékelni, azonban úgy vélem, önmagában kedvező, hogy kevesebb bejelentés érkezett az ügyfelek részéről.

A kizárás körében nem kerülhető meg a személyemet érintő általános kizárási ok megemlítése, főleg abból az okból, hogy ehhez kapcsolódóan az OBH vizsgálatot is folytatott le. Dr. Hock Ernő ajkai ügyvéd a 2013. évi V. törvény szerinti hozzátartozómnak minősül, ezért eljárása polgári és közigazgatási eljárásokban kizárt. Büntető eljárásokban a kizárási ok nem érvényesül. Az általános kizárást megalapozó hozzátartozói viszony bejelentésének pontos eljárási módja szabályozva nincs. Mégis úgy ítélem meg, a szóbeli bejelentéssel nem a legmegfelelőbb módját választottam ennek közlésére, illetve nyomatékosítására. Bár a kizárási ok fennállta miatt már

korábban több alkalommal sor került eljáró bíróság kijelölésére a Győri Ítélőtábla által, és tudomásom szerint a lajstromirodák tájékoztatása is megtörtént, a következmények fényében szükségesnek tartom a személyemet érintő általános kizárási ok fennállásának a pályázatban történő megemlítését is.

A panaszok száma 2023-ban 52 volt, ebből megalapozottnak 2, részben megalapozottnak 4 bizonyult, 46 panasz volt megalapozatlan. A panaszok eredményességük alapján való megoszlását jónak látom, fontosnak tartom a megalapozott panaszok alapján az érintett munkatársnak való visszajelzést nem a számonkérés, hanem a hasonló eset jövőbeli elkerülése céljából. Közérdekű bejelentés a Veszprémi Törvényszéken 2023. évben nem történt.

Bíróságunk fegyelmi helyzete jó, 2023. évben egy bíróval és 5 igazságügyi alkalmazottal szemben kellett írásbeli figyelmeztetést alkalmazni.

Jogállási összeférhetlenség a Veszprémi Törvényszéken és a helyi bíróságain tudomásom szerint nincs.

Adatvédelem

Az elmúlt évben 10 adatvédelmi incidensre derült fény, ezek mindegyike téves iratküldés volt, a NAIH értesítésére az alacsony kockázatúnak minősülés okán nem volt szükség. Ezek a valószínűleg pillanatnyi figyelmetlenségre visszavezethető esetek bizonyára elkerülhetetlenek a jövőben is. Pozitívnak tartom, hogy egy év alatt csak ennyi és ilyen jellegű incidens történt és azt is, munkatársaink az eseteket észlelték, beazonosították és jelezték is. Bízom benne, hogy ehhez az adatvédelmi témakörben szervezett, az adatvédelmi tisztviselő által célcsoportokra összeállított, figyelemfelhívó előadások is hozzájárultak. A jövőre nézve célszerűnek tartanám, hogy a szervezeti adatfelelős feladatait jogi végzettségű igazságügyi alkalmazott lássa el.

VIII. KÉPZÉS

A központi képzéseken való részvétel a törvényszék területén hagyományosan magas, ez megítélésem szerint a bírák és igazságügyi alkalmazottak új ismeretek megszerzésére való igényét, közvetetten az igényes munkavégzés iránti elkötelezettséget mutatja. Bíráink rendszeresen működnek közre előadóként is a MIA képzésein.

A törvényszék a Győri Ítélőtáblával és az annak illetékességi területén működő törvényszékekkel együttműködve, egyeztetve állítja össze a képzési tervét és részt vállal a regionális fogalmazóképzésben is. A kínált képzések témáinak régióban történő összehangolása lehetővé teszi sokszínű kínálat összeállítását, az adott jogterület gyakorlatának szélesebb körben való megismerését és megvitatását, a kialakult gyakorlat a pozitív tapasztalatok miatt a jövőben is követendő. Oktatásfelelősként is fontosnak tartom a helyi képzésekbe fokozottan bevonni a titkár és a nem jogi beosztású igazságügyi alkalmazottainkat is, mert a helyben felmerülő kérdések megválaszolása, a közös útkeresés mellett, hogy növeli a munkánk hatékonyságát, tudatosítja a résztvevőkben szervezeti szerepük fontosságát is. Az elmúlt években a

törvényszék képzésszervezőjének a nélkülözhetetlen közreműködésével szerveztünk gyakorlati ismereteket megosztó képzést az elnöki irodában dolgozó igazságügyi alkalmazottak részére, a selejtezéssel foglalkozó irodai munkatársaink számára a levéltár bevonásával, a letétkezelésről a Gazdasági Hivatal közreműködésével, előttünk áll a bűnjelkezeléssel kapcsolatos oktatás. Ezeket az alkalmakat értékteremtőnek, fenntartásukat a jövőre nézve is indokoltnak tartom.

A törvényszék képzésszervezőjével törekszünk a valamennyi, törvényszék által biztosítandó képzés egy kézben összefogására, egységes képzési nyilvántartó kialakítására, amiben a rendszeresen vagy időszakonként visszatérően szervezendő valamennyi képzés adatait rögzítjük. A nyilvántartás nemcsak a képzések szervezését könnyíti meg, hanem helyettesítés, munkakör-változás esetén útmutatóul szolgálhat.

Büntetőbíráink rendszeresen részt vesznek a MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának munkájában is.

IX. KÜLSŐ ÉS BELSŐ KAPCSOLATOK

A törvényszék társszervekkel való kapcsolata megfelelő, folyamatos az egyeztetés a felmerülő szakmai együttműködési kérdésekben. A rendőrség és az ügyvédi kamara is igényli szakmai képzései során a bírósági előadói közreműködést, ami a közvetett információcserét is elősegíti. Ezen gördülékeny, szakmai munkát támogató, az integritási előírások keretein belül maradó kapcsolatok fenntartása a továbbiakban is szükséges.

A Győri Ítéltábla és az illetékességi területén működő törvényszékek között kiváló a kapcsolat. A feljebb említett képzési együttműködésen túl regionális adatvédelmi csoport is működik, ami lehetővé teszi a gyors, hatékony szakmai egyeztetést. A regionális adatvédelmi csoport összeállított egy, különböző célcsoportokra szabott komplex oktatási anyagot is, amelyet az adatvédelmi képzések során valamennyi régiós törvényszék felhasználhat. Hagyomány a regionális sportnap is.

A törvényszék Bírói Tanácsával és a Magyar Bírói Egyesület Veszprém Megyei Szervezetével a kommunikáció zökkenőmentes, az együttműködés példamutató. Szándékom arra irányul, hogy ebben a jövőben se legyen változás, a Bírói Tanács SZMSZ-ben biztosított valamennyi jogosultságával élhessen, lehetőség szerint a bírák, illetve az igazságügyi alkalmazottak széles rétegét érintő intézkedések meghozatala előtt konzultálási lehetőséget kaphasson. Elkötelezetten támogatom az érdekvédelmi szervezetek bírói és igazságügyi alkalmazotti illetményrendezésre irányuló törekvéseit.

X. VEZETŐI ELVEK

A pályázatban bemutattam, hogy a Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbíróóságok kiegyensúlyozott, időszerű és megalapozott ítélkezési tevékenységet folytatnak. Ehhez a nyugodt munkakörülmények, a megfelelő tárgyi környezet, a humán erőforrás és az ismeretekhez hozzáférés biztosítása az elnök, a vezetés feladata. Feladata hatékony ellátásának alapvető feltétele a munkatársakkal való partneri együttműködés, a kölcsönös tisztelet és megbecsülés. Fontosnak tartom ennek jegyében a szervezeten belül mindkét irányban a közvetlen, nyílt kommunikációt, a párbeszédet, a véleményekre, más meglátásokra való nyitottságot, az őszinteséget. Hasznosnak tartom a hibákkal való szembenézést, hogy azok a későbbiekben elkerülhetővé váljanak, ez a tanuló szervezetként működés alapfeltétele. A rendelkezésre álló, felhalmozott igazgatási tapasztalatot szeretném jobban kihasználni a törvényszék irányítása során a feladatokba való fokozottabb bevonás útján. A vezetői értekezleteken is teret adnék az egyeztetésnek, a problémák megvitatásának és a közös útkeresésnek, a kollektív vezetés irányába elmozdulásnak. Meggyőződésem, hogy csak így valósulhat meg valós információ-áramlás és véleménycsere a vezetői szinten és általában a szervezeten belül is.

Fokozott figyelmet szentelnék az igazgatási folyamatok lemodellezésének, erre alapítva a feladatkörök megosztásának, elhatárolásának és delegálásának, hogy elkerülhetővé váljanak a felelőstől való eshetőleges, előzetes értesítés nélküli feladatelvonások, a párhuzamos ügyintézés vagy konkrét feladatmeghatározás hiányában az esetleges elmaradások. Céloom annak tudatosítása, hogy minden munkatársam a szervezet egészének értékes, a sikeres működéshez elengedhetetlen részét képezi.

A törvényszék elnöke kapocsként szolgál a bíróságok központi igazgatása felé, közvetítő szerepet tölt be a szervezetrendszer szintjei között. Eddigi munkakapcsolataim alapján úgy ítélem meg, hogy az Országos Bírósági Hivatal munkatársaival való jövőbeli zökkenőmentes együttműködésnek nincs akadálya.

Összegzés

A Veszprémi Törvényszék, korábban Veszprém Megyei Bíróság életem első munkahelye, több, mint 28 éve dolgozom itt. Egy család tagjának, a közösség részének érzem magam. Főleg kortársaimmal végigkísértük egymás felnőtt életét, kölcsönösen ismertük és ismerjük a másik családját, baráti körét is.

Fogalmazóként még a Veszprémi Városi Bíróságon kezdtem dolgozni, ott lettem polgári ügyszakba beosztott titkár, majd polgári (gazdasági) bíró. Városi bírósági bíróként kirendeléssel dolgoztam a Cégbíróságon, tárgyaltam közigazgatási ügyeket, és több, mint két évig helyettesítettem tartósan távol lévő kollégát a munkaügyi ügyszakban. A törvényszékre felkerülve cégbíróként nemperes ügyeket intéztem, mellette kirendeléssel a Veszprémi Járásbíróságon elsőfokú polgári ügyeket, majd elsőfokú törvényszéki gazdasági ügyeket tárgyaltam és voltam szavazóbíró a büntető ügyszakban elsőfokú gazdasági ügyben. Bírósági pályafutásom során a járásbíróság és a törvényszék csaknem valamennyi szintjét és ügyszakát bejártam. Az ítélkezési tevékenységgel a törvényszék elnökhelyetteseként sem hagytam fel.

Munkámat hivatásként és szolgálatként élem meg, azt mindig alázattal, munkatársaim és az ügyfelek felé tanúsított tisztelettel, nyitottsággal végeztem. Törekedtem arra, hogy vezetői feladataimat is ezen elvek mentén lássam el.

Szakmai, majd igazgatási vezetői szerepvállalásomra felkérésre került sor. Igyekeztem alkalmazkodni, a bizalmat megszolgálni, a rám bízott feladatokat legjobb tudásom szerint ellátni. Elnökhelyettesként a törvényszéket hosszú évek óta sikeresen vezető elnök mellett dolgozhattam.

A 2011. évi CLXI., a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény 127.§ (3) bekezdése szerint azonban a bíróság elnöke és az elnökhelyettese ugyanazon bírósági vezetői tisztségre – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – legfeljebb két alkalommal nevezhető ki. A (4) bekezdés szerint ha a bíróság elnöke és az elnökhelyettese ugyanazon vezetői állást korábban már két alkalommal betöltötte, ugyanarra bírósági vezetői állásra az OBT előzetes hozzájárulásával nevezhető ki. Dr. Némethné dr. Szent-Gály Edit 12 éves elnöki ciklus végére ér 2024. novemberének végén, ezért az idézett rendelkezésre tekintettel döntöttem úgy, hogy benyújtom a pályázatomat. Tisztában vagyok azzal, hogy számos területen kell még ismereteket szereznem, készségeket elsajátítanom, de úgy gondolom, bírok azzal az élet- és munkatapasztalattal, ami a törvényszék elnöki feladatainak ellátására alapot ad.

Ebben kérem munkatársaim támogatását is.

Veszprém, 2024. október 03.

dr. Szentgyörgyi-Biró Enikő
bíró
Veszprémi Törvényszék